

روابط با همسایگان در آئین محمدی(ص) چگونه است؟

هرچه روحیه دینی و اخوت اسلامی میان افراد و همسایگان حاکم باشد به همان اندازه رابطه ها نزدیک تر و صمیمی تر و فاصله کمتر و کمتر می شود.

خبرگزاری مهر- هرچه روحیه دینی و اخوت اسلامی میان افراد و همسایگان حاکم باشد به همان اندازه رابطه ها نزدیک تر و صمیمی تر و فاصله کمتر و کمتر می شود.

آیا دو همسایه، تنها در "سایه" شریکند و نزدیک به هم، یا حق و حقوق و حد و حدودی هم وجود دارد؟ بعضی ها می گویند "چهار دیواری، اختیاری"، اما این سخن نه معقول است نه مشروع و نه با عرف سازگار است، نه با شرع و عقل. گرچه انسانها را دیوارهای خانه از هم جدا می کند و هرکس وارد محدوده خانه و زندگی خویش می شود، اما زندگی اجتماعی، افراد جامعه را به صورت اعضای یک خانواده درمی آورد، که پیوسته با هم در ارتباط، رفت و آمد، برخورد و تعاون اند و نیازهای متقابل به یکدیگر دارند.

از این رو سایه هر کدام از دو همسایه، باید آرام بخش دیگری باشد و هر یک زیر سایه ی همسایه خود، احساس امنیت، آسودگی و اعتماد کنند. این چیزی است که دستورهای معاشرتی و اخلاقی اسلام بر آن تاکید دارد. در متون دینی چیزی به نام حسن الجوار دیده می شود؛ یعنی رسیدگی و سرکشی به همسایگان و داشتن رفتاری نیک با آنان و آزار نرساندن به همسایه و صبوری و تحمل ناملایمات که از آن سر می زند. همچنان که ما از همسایه خود توقع داریم سازگاری نشان دهد و با اندک چیزی عصبانی نشوند و پرخاش نکنند خود نیز در معرض همین خواسته و انتظار از سوی همسایگان هستیم.

صبر و تحمل ناملایمات چیزی است که باید در برخورد با همسایه برقرار باشد. همسایه خوب داشتن نعمتی ارزشمند است و همسایه خوب بودن محبت و رفیق ساز است. این سفارش حضرت علی (ع) در واپسین لحظات عمر است که فرمودند: خدای را، خدای را، درباره همسایگانتان، که این وصیت پیامبر شماست. پیامبر خدا همواره نسبت به همسایگان سفارش می فرمود تا حدی که گمان کردیم آنان را از ارث بردگان قرار خواهد داد. از نشانه های ما رسیدگی به همسایگان نیازمند و صله رحم با همسایگان می باشد.

محدوده رعایت حقوق همسایگان و داشتن معاشرت شایسته تنها به همسایه دست راست و چپ خانه منحصر نمی شود و تنها به پرهیز از آزار هم خلاصه نمی گردد. سرکشی، رسیدگی، احوالپرسی، رفت و آمد، مساعدت و یاری، عیادت، انفاق و صدقه و رفع نیاز، همدردی و... از جمله اموری است که بر عهده هر همسایه است و اینها نشانه فتوت و جوانمردی است. حضرت علی (ع) فرمودند: رسیدگی و معاشرت با همسایگان از مروت و جوانمردی است.

هرچه روحیه دینی و اخوت اسلامی میان افراد حاکم باشد به همان اندازه رابطه ها نزدیک تر و صمیمی تر و فاصله کمتر و کمتر می شود. دو همسایه علاوه بر معاشرت باید بازوی یکدیگر باشند و در غم و شادی و راحتی و رنج شریک هم باشند. در این معاشرت ها و رفت و آمدها با همسایگان باید حد و مرز و حریم ها را رعایت کنیم. در رفت و آمد سلب آسایش و آزار رسانی چه با حرف باشد، چه با عمل مادی باشد یا روحی، نباید باعث مزاحمت همسایه شود گرچه این نکات، جزئی و کوچک باشد ولی رعایت نکردن آنها عواقب بدی پدید می آورد.

در رفت و آمدها، صله رحم نباید فقط به مهمان نوازی خلاصه شود. گشایش معضلات و مشکلات همسایه یکی از توفیقات مهم انسان است. کارگشایی از همسایه یکی از مقدس ترین خدماتی است که مورد قبول و امضاء آیین خدا و شرع محمدی است. در معاشرت همسایگی موثرترین امر ایثار، کارگشایی، خدمت گزاری، رازداری و گذشت می باشد.